Súd:	Okresný súd Bratislava II
Spisová značka:	52C/41/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1217215201
Dátum vydania rozhodnutia:	15. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Alena Roštárová
ECLI:	ECLI:SK:OSBA2:2018:1217215201.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v konaní pred sudkyňou JUDr. Alenou Roštárovou v sporovej veci žalobkýň: 1) L. B., M.. XX.XX.XXXX, B. Q. XXX, X) Q. B., M.. XX.XX.XXXX, B. Q. XXX, obe zastúpené Advokátska kancelária JURIKA & KELTOŠ, s.r.o., Mickiewiczova 2, Bratislava, IČO: 35 951 087, proti žalovanému: Slovenská kancelária poisťovateľov, Trnavská cesta 82, Bratislava, IČO: 360 622 35, zastúpený Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Dostojevského rad 4, Bratislava, IČO: 00 151 700, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni v 1.rade sumu 8 000 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobykyni v 2.rade sumu 2 000 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku

III. Vo zvyšnej časti súd žalobu žalobkýň v 1.rade a 2.rade z a m i e t a.

IV. Žalovanému voči žalobkyniam v 1.rade a v 2.rade právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 26.06.2017 sa žalobkyne domáhali ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 20 000 eur s príslušenstvom pre žalobkyňu v 1.rade a v sume 20 000 eur s príslušenstvom pre žalobkyňu 2.rade titulom úmrtia D. B. pri dopravnej nehode.

2. Žalobkyne svoju žalobu odôvodnili tým, že dňa 16.08.2015 v čase 16:45 hod. N. Y., vinník nehody, nar. XX.XX.XXXX viedol osobné motorové vozidlo Škoda Felícia Combi, EČV: S. XXXBP červenej farby po ceste č. I. v smere z obce R. K. do obce B. Q., kde sa v úseku 4,5 km cesty nevenoval dostatočnú pozornosť riadeniu motorového vozidla, narazil do zadného kolesa bicykla idúceho pred ním rovným smerom po pravom okraji cesty. Cyklistka D. B., M.. XX.XX.XXXX, Q. B. Q. XXX, bola následkom nárazu vymrštená do priekopy vpravo vedľa cesty, kde zostala ležať. Následkom nárazu utrpela mnohopočetné zranenia, ktorým na mieste podľahla. Vinník nehody na mieste nezotrval a zranenej neposkytol prvú pomoc a s osobným motorovým vozidlom bez zastavenia pokračoval v smere jazdy. Po vykonanej dychovej skúšky bol u vinníka nehody nameraný 1,04 mg/l alkoholu v dychu. Právoplatným rozsudkom Okresného súdu Y., sp. zn. XT/XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX bol vinník dopravnej nehody uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 4 zákona č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov s poukazom § 138 písm. h) Trestného zákona v súbehu s prečinom neposkytnutia pomoci podľa § 178 Trestného zákona. Osobné motorové vozidlo, ktorého prevádzkou prišlo k usmrteniu p. D. B. nebolo v čase dopravnej nehody povinné zmluvné poistené. V zmysle § 24 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom

poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, kancelária poskytuje z poistného garančného fondu poistné za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti. Žalobkyňa v 1.rade ako sestra zosnulej a žalobkyňa v 2.rade ako neter zosnulej, ktoré žili v spoločnej domácnosti so zosnulou neobdržali žiadne poistné alebo iné osobitné plnenia zo strany žalovaného. V zmysle smerníc Rady EHS a ES 72/166/EHS, 90/232/EHS a 200/26/ES (v súčasnosti konsolidovaná smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti) je daná požiadavka, aby zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla bola krytá poistením v celom rozsahu. V zmysle judikatúry ESD, napr. B. W. U., Q. W., P.. S.. K.-XX/XX vyplýva, že povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla pokrýva aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Z rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. III. ÚS 666/2016 o dňa 11.10.2016 vyplýva, že sudca je viazaný aj medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Všeobecné súdy sú preto povinné skúmať možnosť implementácie eurokonformného výkladu prostredníctvom tzv. nepriameho účinku relevantnej únijnej regulácie. V prípade nesplnenia povinnosti riadnej transpozície smernice členským štátom, vykladali ustanovenia vnútroštátneho práva v čo najvyššej možnej miere, tak aby mohli byť použité s cieľmi tejto smernice. Týmto je daná pasívna vecná legitimácia žalovaného. Medzi žalobkyňami a nebohou pani B. existovali silné citové, morálne a sociálne vzťahy a neobvykle silné rodinné puto. Strata blízkeho človeka je ujma, ktorá zasiahne každého človeka nesmierne silno. Nedbanlivostným konaním vinníka dopravnej nehody prišlo k zásahu do práva na súkromný a rodinný život žalobkýň, ktoré prišli o sestru a tetu. Vzťahy medzi žalobkyňou v 1. rade a nebohou pani B. ako dvojičkou a žalobkyňou v 2.rade ako neterou nebohej boli veľmi silné. Spoločne prežívali radosti a starosti. Smrť sa prejavila v bežnom každodennom živote žalobkyne v 1. rade, ktorá žila 51 rokov v jednej domácnosti s nebohou sestrou. Žalobkyňa v 2. rade žila s nebohou v spoločnej domácnosti 19 rokov a bola pre ňu ako druhá matka, vďaka nej nepociťovala absenciu otca. Smrťou nebohej pani B. boli nenávratne porušené, resp. zničené sociálne citové a kultúrne vzťahy v rámci súkromného a rodinného života žalobkýň. Vznikom vyššie opísaného skutkového stavu prišlo k definitívnej deštrukcii medziľudských vzťahov medzi žalobkyňou v 1. rade a jej sestrou a súčasne najlepšou kamarátkou a žalobkyňou v 2.rade a jej tetou a súčasne druhou mamou. Výzvou zo dňa 21.06.2017 doručenou žalovanému dňa 22.06.2017, vyzvali žalovaného na úhradu nemajetkovej ujmy pričom preukázali vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a povinnosť žalovaného túto ujmu žalobkyniam zaplatiť

3. Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 21.12.2017 neuznala uplatnený nárok. Žalovan á uviedla, že nie je pasívne vecne legitimovaný. Z § 4 zákona č.381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, sa poistenie vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve. Poistený má právo podľa zákona, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a náklady pri usmrtení. Nemajetkovú ujmu nie je možné priradiť pod žiadny zo zákonodarcom takto určených nárokov. Súd by mal pri posudzovaní nárokov vychádzať zo zákona o povinnom zmluvnom poistení, pretože ide o zákon lex specialis. V zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka, v prípade smrti poškodeného ide o právo na náhradu nákladov spojených pohrebu ako i náhradu nákladov na výživu pozostalých. Pod pojem náklady pri usmrtení nemožno subsumovať nemajetkovú ujmu. Právna úprava i teória rozlišujú medzi nemajetkovou ujmou pri ochrane osobnosti a právo na náhradu škody. Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. XCdo/XXX/XXXX S. R. XX.XX.XXXX bolo vyslovené, že náhrada nemajetkovej ujmy je subjektívne spätá s tým, kto sa zásahu do týchto práv iného dopustil, pričom poisťovňa, ktorá bola len účastníkom poistného vzťahu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, žiadnym spôsobom nezasiahla do osobnostných práv žalobcov. Podľa súčasnej právnej úpravy možno teda nemajetkovú ujmu za zásah do osobnostných práv usmrtením blízkej osoby uplatňovať len mimo rámec inštitútu zodpovednosti za škodu. Toto tvrdenie bolo podporené aj rozhodnutím Najvyššieho súdu P. XCdo/XXX/XXXX zo dňa 31.03.2016. V rozhodnutí XCdo/XXX/XXXX, v ktorom Najvyšší súd konštatoval, že podľa súčasnej právnej úpravy možno nemajetkovú ujmu za zásah do osobnostných práv požadovať len mimo rámec inštitútu náhrady škody, t. j. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a teda povinnosť poisťovne na plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa nevzťahuje na právo na náhradu nemajetkovej ujmy. Žalovaný je názoru, že v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide. Rozhodnutie Súdneho dvora vo veci W. B../. U. D.., W. Q.., na ktoré

sa odvolávajú žalobkyne, neprináša žiadne jednoznačné závery, nakoľko pokrytie nemajetkovej ujmy pod povinné poistenie podmieňuje existenciou vnútroštátnej úpravy, teda náhrada nemajetkovej ujmy pokrytú povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je možná len ak to pripúšťa vnútroštátna úprava. Súčasný právny stav v Slovenskej republike neumožňuje odškodnenie nemajetkovej ujmy z povinného zmluvného poistenia. Občiansky zákonník v prípade náhrady škody upravuje len 2 nároky, a to bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia. Náhrada nemajetkovej ujmy predstavuje samostatný nárok, ktorého vznik a spôsob sa spravuje samostatným režimom. Podľa názoru Ministerstva financií SR, právna úprava rozlišuje medzi náhradou škody a ochranou osobnosti. Ide o dve samostatné práva s rôznym predmetom a režimom ochrany. Náhradu nemajetkovej ujmy možno uplatňovať len mimo rámca inštitútu zodpovednosti za škodu. Záverom stanoviska Ministerstva financií zo dňa 31.05.2016, z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že finančné plnenia, ktoré vyplývajú z nárokov na ochranu osobnosti nie sú kryté zákonom o povinnom zmluvnom poistení. K rozhodnutiu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I.. Ú. XXX/XXXX zo dňa 11.10.2016, na ktoré sa odvolávajú žalobkyne, žalovaný uvádza, že ak sa vyjadril ku krytiu nemajetkovej ujmy urobil tak nad rámec svojich kompetencií. Ústavnému súdu neprislúcha zjednocovať judikatúru všeobecných súdov a suplovať právomoc, ktorá je zverená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. Aplikácia a interpretácia zákonov prináležia všeobecným súdom. Súd by sa mal pri rozhodovaní riadiť ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (XCdo/XXX/XXXX, XCdo/XXX/XXXX, XCdo/XXX/XXXX). Iný postup by viedol k narušeniu právnej istoty. K náhrade nemajetkovej ujme uvádza, že predpokladmi sú znížená dôstojnosť alebo znížená dôstojnosť a postup podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nie je možný. Súd nemôže prekročiť ustanovenia zákonov a priznať nárok, ktorý nemá oporu v zákone. K výške náhrady nemajetkovej ujmy žalovaná uviedla, že sú zjavne nereálne vo vzťahu k priemerným majetkovým príjmovým pomerom v Slovenskej republike. Priznanie súm, ktoré sú desaťnásobne vyššie ako priemerný mesačný príjem, nemožno považovať za primerané finančné zadosťučinenie. Je potrebné sa vyvarovať trestnej výške, ktorá pôsobí viac ako trest pre pôvodcu zásahu. Rozhodnutie o výške náhrady je na voľnej úvahe súdu, a mal by brať do úvahy závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za akých k zásahu prišlo. Pri rozhodovaní treba zvážiť všetky individuálne okolnosti prípadu. Suma 20 000 eur je privysoká. V praxi súdov sa priznala suma 15.000 eur pri strate dieťaťa rodičom, 23.000 eur pri strate manželky a syna, 6.600 eur za úmrtie syna a brata a 8.300 eur za smrť manžela. Voči fyzickým osobám a právnickým osobám treba priznávať len podľa tých istých kritérií a pri určovaní celkovej výšky treba prihliadať aj na ich všeobecnú primeranosť. Žalovaná vyplatila žalobkyniam náklady spojené s pohrebom. Žalovaná sa nemohla dostať do omeškania, nakoľko o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy nebolo rozhodnuté. Žiadala žalobu voči nej zamietnuť ako nedôvodnú.

4. V replike na vyjadrenie k žalobe právny zástupca žalobkýň uviedol, že argumentáciu žalovaného považuje za nedôvodnú a neopodstatnenú. K uzneseniu Najvyššieho súdu SR č. k. XCdo/XXX/XXXX uviedol, že v ňom vyslovený právny názor bol prekonaný rozhodovacou praxou a judikatúrou. K uzneseniu č. k. XCdo/XXX/XXXX uvádza, že Najvyšší súd dovolanie odmietol z procesných dôvodov, nemohol byť predmetom dôkladného dovolacieho prieskumu. Vyjadrenie Ministerstva financií je bezpredmetné a irelevantné. K prekročeniu právomocí Ústavného súdu žalobkyne uvádzajú, že súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Je nesporné, že predmetom je zásah do práva na súkromie a rodinný život. V rozhodnutí I. Ú. XXX/XXXX-XX vyslovil Ústavný súd právny názor, že s pohľadu ústavnej súladnosti pri rozhodovaní všeobecných súdov v skutkovo a právne identických súdnych rozhodnutiach, okrem toho, že musí byť v súlade s rozhodovacou praxou, musí byť aj v ústavne súladné, resp. musí byť výsledkom rozhodovacieho procesu, ktorý bol ústavne súladný, teda v danom prípade súladný so všeobecnými právnymi závermi Ústavného súdu. Konkrétne musí brať do úvahy, že sudca je viazaný nielen zákonom, ale aj Ústavou i medzinárodnou zmluvou. Z čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní EÚ je smernica záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok. Súdny dvor požaduje od vnútroštátnych súdov, aby v prípade nesplnenia povinnosti riadnej transpozície smernice vykladali ustanovenia vnútroštátneho práva v čo najvyššej možnej miere tak, aby mohli byť použité s cieľmi tejto smernice. Rozhodnutie, ktoré by nerešpektovalo tieto závery by bolo nezákonné. Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť je ústavne neudržateľná. Otázka primeranosti výšky nároku je otázkou posúdenia konkrétnych skutkových okolností daného prípadu. Žalovaný bol v liste zo dňa 21.06.2017 vyzvaný na dobrovoľné splnenie, ktoré žalovaný odmietol. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy ako peňažnej hodnoty je potrebné posudzovať v čase.

5. V duplike žalovaná opätovne uvádza, že nie je pasívne vecne legitimovaná Najvyšší súd zaujal stanovisko, že nie je možné nárok na nemajetkovú ujmu uplatňovať v rámci náhrady škody. Povinnosť poisťovne na plnenie z povinného zmluvného poistenia sa nevťahuje na právo na náhradu nemajetkovej ujmy. Žalovaná preto v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Rozhodnutie Ústavného súdu č. k. I. Ú. XXX/XXXX zo dňa 11.10.2016 sa týkalo sťažnosti obchodnej spoločnosti Kooperativa poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group vo veci namietaného porušenia základného práva vlastniť majetok a práva na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie prednesom právneho zástupcu žalobkýň, žalovaného, výsluchom žalobkýň a svedkov, ako aj oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov, ktoré tvoria obsah spisu a zistil tento skutkový stav:

7. Právny zástupca žalobkýň v priebehu sporu zotrval na písomnej žalobe, ako aj na ďalších písomných vyjadreniach. K otázke pasívnej vecnej legitimácie žalovaného poukázal na to, že pri rozhodovaní je potrebné vziať do úvahy aj smernice Rady Európy a uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky. S poukazom na judikatúru uvádzanú žalovaným uvádza, že Najvyšší súd odmietol väčšinu dovolaní z procesných dôvodov. Veľký senát Najvyššieho súdu v otázke náhrady nemajetkovej ujmy poisťovňami neprijal právne záväzné stanovisko. Preto je toho názoru, že žalovaná je pasívne vecne legitimovaný. Náhrada škody v zmysle zákona o povinnom zmluvnom poistení zahŕňa tak škodu majetkovú ako aj nemajetkovú. Výška náhrady je primeraná s poukazom na skutkové okolnosti, ktoré žalovaná nespochybňuje a je primeraná aj podľa bulletinu P. X/XXXX, kde je stanovený prehľad priznávaných náhrad v obdobných prípadoch. Uviedol, že žalovaná nespochybňuje okolnosti vzniku zásahu vyplývajúce z trestného rozkazu a zásah bol spôsobený pod vplyvom návykovej látky. V záverečnej reči uviedol, že bolo preukázané porušenie práva na ochranu osobnosti ako aj dôvodnosti uplatnených nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy. V rámci ochrany osobnosti možno chrániť jednotlivé zložky osobnosti, ktoré majú byť chránené občianskoprávnymi prostriedkami v smere od najdôležitejších k menej dôležitým. Najvyšší stupeň ochrany si vyžaduje ľudský život. Výpočet prostriedkov ochrany sa môže vzťahovať na zásahy so všetkých zložiek osobnosti. Príklad nedostatočnosti nepeňažného zadosťučinenia spočíva v znížení dôstojnosti alebo vážnosti fyzickej osoby v spoločnosti, ktoré dopadajú len na tie zásahy do práva na ochranu osobnosti, ktorými sú zásahy do jej čiastkových zložiek osobnosti napadnutých inak ako fyzickým zásahom do podstaty práva. Z toho možno vyvodiť, že nedostatok tejto podmienky nemôže byť dôvodom na odopretie práva na ochranu uvedeným spôsobom, v prípadoch zásahov do osobnosti, ktoré predstavujú samotnú podstatu existencie fyzickej osoby, teda života. U zásahov do práv na život a zdravie je nedostatočnosť iného než peňažného plnenia pravidlom. V prípadoch verbálnych deliktov nepovažujú súdy nepeňažné zadosťučinenie za dostatočné a pristupujú k priznávaniu náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch. Niet preto dôvodu aby s náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch priznávala v peniazoch pri zásahoch do osobnosti, ktoré sú hierarchicky nižšie postavených a pri vyššie postavených sa nepriznávala. I keď pri takýchto zásahoch má význam aj poskytovanie ochrany prostriedkami z oblasti práva verejného. Možnosť dokonca i nutnosť vyvodenia trestnoprávnej, disciplinárnej či priestupkovej, alebo inej zodpovednosti nemôže byť však dôvodom pre odmietnutie poskytnutia ochrany podľa predpisov občianskeho práva. Sumu náhrady 20.000 eur u každej osoby v postavení blízkej osoby objektu zásahu nemožno považovať za neprimeranú, ak sa takýmto spôsobom tým najbližším osobám zomrelého, s ktorým tento pred nenapraviteľným zásahom tvoril rodinu, majú aspoň čiastočne zmierniť následky nikdy celkom nereparovateľnej straty. V rozhodnutí Krajského súdu Trenčín je skutkovo rovnaká vec ,kde v tomto prípade bolo priznané právo manželke na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 23.000 eur a deťom. Žalobkyňa v 1.rade bola dvojčaťom zosnulej, preto vníma smrť viac citlivo. Žalobkyňa v 2. rade bola v citlivom veku, keď došlo k citlivej udalosti. Zo strany vodiča nebola prejavená žiadna ľútosť. Žalobkyne majú pocit nespravodlivosti a krivdy.

8. Právny zástupca žalovanej v priebehu sporu uviedol, že sa pridŕža všetkých podaných vyjadrení. Žalovaná nie je pasívne vecne legitimovaná. Výška náhrady nemajetkovej ujmy je neprimeraná, a na to bolo poukázané v rozhodnutiach súdov, pokiaľ v nich išlo o deti a manžel, manželka. Tu ide o sestru a neter. Priznanie sa posudzuje podľa okolností každého individuálneho prípadu. Taktiež trvá na namietnutí priznania úrokov z omeškania. V záverečnej reči uviedol ,že nie je pasívne

vecne legitimovaná. Žalovaná nespôsobila zásah do osobnostných práv žalobkýň. Dopravnú nehodu spôsobil vodič motorového vozidla. Náhrada nemajetkovej ujmy je upravená v ustanovení § 13 a nasl. Občianskeho zákonníka je upravené kto a za akých podmienok má právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Narušenie osobnostných práv nemá za následok vznik škody vyjadriteľnej v peniazoch, ide o zásah do osobnostného života a súkromia jednotlivca. V prípade, že by takýmto zásahom vznikla aj škoda, je pôvodca zásahu povinný nahradiť aj túto škodu podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka o zodpovednosti za škodu. Náhrada škody a náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch sú dve rozdielne právne kategórie. Žalovaný je podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je obdobne ako poisťovateľ, povinný nahradiť škodu spôsobenú pri prevádzke motorového vozidla. Žalovaný z poistného garančného fondu poskytne plnenie za škodu na zdraví spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti. Žalovaný má právo na náhradu toho, čo za osobu zodpovednú za škodu zaplatil. Z judikatúry Najvyššieho súdu vyplýva, že do rozsahu náhrady za poisteného, resp. nepoisteného nepatrí náhrada nemajetkovej ujmy. Platná právne úprava, ktorá nebola od vydaných rozhodnutí nijakým spôsobom menená, možno nárok na náhradu nemajetkovej ujmy uplatňovať len mimo rámec inštitútu zodpovednosti za škodu. Chránený predmetom, za poškodenie ktorého má poisťovateľ plniť za poistného poškodenému, ak v zmluve nie je uvedené inak, nie je teda zásah do súkromia, ktorého súčasťou je aj rodinný život. Podľa v súčasnosti platného právneho stavu osoby, ktoré v dôsledku dopravnej nehody stratia blízku osobu, nemajú v Slovenskej republike právo na úhradu nemajetkovej ujmy z povinného zmluvného poistenia. Môžu si len uplatňovať náklady pri usmrtení nie však samotnú nemajetkovú ujmu za stratu blízkej osoby. Opätovne namieta použiteľnosť rozhodnutia Ústavného súdu. V danom prípade nie je možné použitie eurokonformného výkladu. Nároky vyplývajúce z daného druhu zodpovednosti za škodu, sú však výlučne predmetom vnútroštátnej úpravy. Členské štáty sú aj doposiaľ oprávnené autonómne upraviť režim zodpovednosti za škodu jeho podmienky a rozsah. Je teda na členskom štáte aj to akými princípmi sa riadi odškodnenie zásahu do zdravia človeka resp. v prípade smrti. Smernica EÚ nezaväzuje a nezakladá priamo práva a povinnosti fyzickým osobám a právnickým osobám. Judikatúra súdneho dvora rozlišuje dve možnosti aplikácie smerníc, a to nepriama má účinok len na interpretáciu vnútroštátneho práva, ktorá umožňuje eurokonformný výklad, ktorý však nesmie byť contra legem, priama aplikácia, keď členskému štátu priamo vyplývajú povinnosti. V zmysle uvedenej zásady vnútroštátny súd nie je povinný vykladať vnútroštátne právo v súlade so sekundárnym právom, pokiaľ by sa vykladalo proti zmyslu smernice. Vnútroštátna úprava je záväzná. Zásada eurokomformného výkladu nesmie slúžiť ako základ pre výklad vnútroštátneho práva contra legem. Ak členský štát netransponoval smernicu správne, nesmú znášať následky fyzické a právnické osoby. Výšku náhrady považuje za neprimeranú, a to aj z ohľadom na to, že podľa zákona č.215/2006 Z. z. zákonodarca považuje vyplatenie 50 násobku minimálnej mzdy, a táto suma sa rozdelí pomerne medzi všetky oprávnené osoby, ktorými sú pozostalý manžel a dieťa, ak ich niet pozostalý rodič po zomretom, a ak ho niet osoba voči ktorej mal vyživovaciu povinnosť. Podľa zákona č. 461/2003 Z. z. sú oprávnenými osobami manžel, manželka a nezaopatrené dieťa poškodeného. Žalovaná sa nestotožňuje s názorom, že život predstavuje najvyšší stupeň ochrany. Všetky osobnostné práva sú rovnocenné a do práva na život bolo zasiahnuté zosnulej. Je potrebné skúmať intenzitu zásahu vo vzťahu k intenzite spolužitia. Uviedla, že brat žalobkyne v 1. rade ich navštevuje rovnako ako pred nehodou, smútok žalobkýň sa postupne zlepšuje. Pokiaľ ide o kamarátku žalobkyne v 1. rade, ich spoločenské kontakty sú v menšej miere z dôvodu jej časových a pracovných možností. Rozsah ich spoločenských kontaktov zostal zachovaný, tak ako pred , tak aj po udalosti. Úroky z omeškania nemohli vzniknúť skôr ako bol žalovaný zaviazaný na plnenie . Trovy konania si uplatňujú, avšak žiadne im doposiaľ nevznikli.

9. Z výsluchu žalobkyne v 1. rade vyplýva, že zosnulá bola jej sestra, s ktorou trávila 51 rokov každý deň, bývali v spoločnej domácnosti aj po smrti rodičov jej dcérou a vzájomne si pomáhali. Po smrti sestry mala a ešte má psychické problémy, ktoré sa prejavujú nervozitou. Lekár jej na požiadanie predpísal Lexaurin. Špecialistu nenavštívila a nelieči sa ani u psychiatra, alebo psychológa. So sestrou robila všetko spoločne, mali spoločný účet a aj keď boli zamestnané, hradili všetko spoločne. Ekonomicky nebola odkázaná na sestru. Je a aj bola zamestnaná. So sestrou trávili veľa spoločného času, chodili na výlety. Na dovolenky nechodili spolu. Sumu 20.000 eur považuje za primeranú ako náhradu nemajetkovej ujmy. O smrti sestry sa dozvedela z telefonátu kolegyne, lebo na obed chodili na bicykli a vracali sa späť. Vravela jej, že ju zrazilo auto a aby prišla. Po príchode na miesto nehody tam bol jeden pán, ktorý sa pokúšal sestru oživovať. Po príchode sanitky prevzali oživovanie oni. Následne prišla helikoptéra. Sestru oživovali viac ako hodinu. Presné informácie nevie, nakoľko bola v šoku. Oživovanie sa nepodarilo, lebo sestra bola na mieste mŕtva. Medzitým prišli policajti a odviezli ju. Od kolegov vie,

že sestra išla posledná a upozorňovala ich, aby si dávali pozor a že vodič nezastavil, odišiel preč. Nevedeli ŠPZ auta, lebo ju nemalo. Uviedla, že po úmrtí sestry nechodila do práce. Páchateľ sa im neozval. Zúčastňovala sa na trestnom konaní. Každý deň chodí na cintorín. Ani po troch rokoch sa nedá zabudnúť. Sestrajej pomáhala aj pri výžive dcéry- žalobkyne v 2. rade, kupovala jej darčeky. Ona a jej sestra zarábali cca 500 eur mesačne každá. Teraz žije sama so žalobkyňou v 2. rade, tam kde predtým žili spoločne aj so sestrou. Na nehnuteľnosti nerobili žiadne zmeny. Žalobkyne nevedú žiaden spoločenský život, ani nenavštevujú kultúrne podujatia. Žalobkyňa v 1. rade má jednu kamarátku.

10. Z výsluchu žalobkyne v 2. rade vyplýva, že zosnulá bola jej teta. Celý život bola zo zosnulou a žalobkyňou v 1. rade. Všetko robili spolu. Teta ju vodila a vyzdvihovala zo škôlky, učila sa s ňou a keď boli oslavy v škole ako napr. deň matiek, zúčastnila sa ich. Vždy ju považovala za svoju druhú mamu, dá sa povedať, že po matke bol pre ňu najdôležitejšou osobou. Z jej smrti je dodnes smutná, nevie pochopiť prečo sa to stalo. Špeciálnu zdravotnú starostlivosť nevyhľadala. O udalosti sa rozpráva so svojou mamou. Požaduje 20.000 eur, čo je síce veľa, ale za ľudský život je to málo. Študuje na hotelovej akadémii v piatom ročníku. V domácnosti pomáha pri všetkých prácach, chodí nakupovať, varí, perie aj upratuje. Svoj voľný čas trávi čítaním a rozhovormi s mamou, tak aby nemusela myslieť na smrť tety. O smrti tety sa dozvedela, tak že mame volali, že teta je zranená. Mama odišla, ona zostala sama doma, bála sa, nevedela čo sa stalo. Po návrate jej mama povedala čo sa stalo a zavolala k nej svoju sesternicu. V tejto situácii sa o ňu starala mama a strýko, ktorý je zároveň jej krstným otcom. Žalobkyne nežijú tak ako pred tým. Strádajú finančne aj citovo. Popri škole chodí na brigády, aby pomohla matke finančne.

11. Z výpovede svedkyne Eriky Nagyovej vyplýva, že pred smrťou sestry a tety žalobkýň ich často navštevovala, spolu pracovali a trávili spolu skoro každý víkend. Všetko robili spolu. uviedla, že smrť niesli ťažko. Teraz tam už nechodieva, nie však z dôvodu zhoršenia vzťahov, ale z dôvodu inej práce nemá takú možnosť. Snažia sa spolu aspoň telefonovať. Keď tam príde, vidí zmenu. V žalobkyni v 1. rade vidí jej sestru, veľmi sa podobajú, boli dvojičky. Aj keď sa snažia žartovať, sú smutné. Aj jej je z toho smutno. Predtým chodievali k nej na návštevu, teraz len raz za mesiac. O úmrtí sa dozvedela na druhý deň telefonicky. Žalobkyne veľmi plakali, zdalo sa, že sú v šoku. Po smrti sestry a tety sa im ťažšie žije aj finančne, chýba jej príjem.

12. Z výpovede svedka Š.A. B. vyplýva, že svedok je bratom žalobkyne v 1. rade a strýkom žalobkyne v 2. rade. Zosnulá bola jeho sestra. V byte žili všetky tri spoločne. Svedok aj žalobkyne bývajú v rovnakej obci. Pred smrťou bol s nimi často, a aj im pomáhal. Zosnulá sestra pomáhala finančne žalobkyniam. Od jej smrti si finančne pohoršili. Od smrti sestry žalobkyniam pomáha aspoň prácou v byte a v záhrade. O smrti sestry sa dozvedel od žalobkyne v 1. rade, ktorá ho volala na miesto nehody. Sestra mala rozbitú hlavu, spolu so sestrou sa ju snažili oživovať, kým prišla sanitka a helikoptéra. Zobral si dovolenku a pomáhal organizovať pohreb. Žalobkyne znášali smrť sestry dosť ťažko, stále plakali. Na sestru spomínajú, rozprávajú sa o nej, vyvoláva to smútok.

13. Z trestného spisu Okresného súdu Y. P.. S.. XT/XX/XXXX vyplýva, že obvinený N. Y., M.. XX.XX.XXXX F. Š., B.Ľ. Q. XXX, bol rozsudkom Okresného súdu Galanta zo dňa 06.07.2016, č. k. XT/XX/XXXX-XXX uznaný za vinného, že ako vodič motorového vozidla nevenoval dostatočnú pozornosť riadeniu svojho vozidla a prednou časťou vozidla narazil do zadného kolesa bicykla idúceho pred ním rovnakým smerom, po pravom kraji cesty jazdiacej cyklistky D. B., ktorá bola vymrštená do priekopy vpravo vedľa cesty, kde zostala ležať a následkom nárazu utrpela mnohopočetné zranenia, ktorým na mieste podľahla, pričom vodič pokračoval v jazde bez zastavenia, nezotrval na mieste nehody a pokračoval v jazde, neposkytol prvú pomoc a vykonanou dychovou skúškou bol nameraný 1,04 mg/l alkoholu vdychu, čím porušil ustanovenia § 3 ods. 2 písm. a), § 4 ods. 1 písm. c) ods. 2 písm. c), § 66 ods. 2 písm. d) zákona NR SR č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, teda spôsobil smrť a čin spáchal závažnejším spôsobom konania, ako vodič dopravného prostriedku spôsobil v stave vylučujúcom spôsobilosť vykonávať takú činnosť, ktorý si vyjadril vplyvom návykovej látky, inému z nedbanlivosti smrť ako vodič, ktorý po dopravnej nehode, na ktorej mal účasť, neposkytol osobe ktorá pri nehode utrpela ujmu na zdraví, potrebnú pomoc, hoci tak mohol urobiť bez nebezpečenstva, tým spáchal prečin usmrtenia § 149 ods. 1,2 písm. a), ods. 4 Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona v súbehu s prečinom neposkytnutia pomoci, za čo bol odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu na

doživotie. Obvinený sa k spáchanému trestnému činu priznal, cítil sa byť vinným a zároveň prijal trest, ktorý navrhol prokurátor. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 06.07.2016.

14. Z rodných listov vyplývajú rodinné pomery medzi žalobkyňami a zosnulou. Žalobkyňa v 1.rade je sestrou, dvojčaťom zosnulej D. B.. Žalobkyňa v 2. rade je dcérou žalobkyne v 1.rade a teda neterou zosnulej D. B..

15. Z úmrtného listu vyplýva, že D. B. zomrela dňa XX.XX.XXXX.

16. Z potvrdenia obce B. Q. vyplýva, že nebohá D. B., žalobkyňa v 1. rade a žalobkyňa v 2. rade žili v spoločnej domácnosti v Kráľovom Brode pod číslom domu XXX do 16.08.2015 až do smrti nebohej D. B..

17. Z rozhodnutia Ústavného súdu III. Ú. XXX/XXXX-XX vyplýva, všeobecné súdy sú preto povinné skúmať možnosť implementácie eurokonformného výkladu prostredníctvom tzv. nepriameho účinku relevantnej únijnej regulácie. V prípade nesplnenia povinnosti riadnej transpozície smernice členským štátom, vykladali ustanovenia vnútroštátneho práva v čo najvyššej možnej miere, tak aby mohli byť použité s cieľmi tejto smernice.

18. Z výzvy na úhradu nemajetkovej ujmy z titulu povinného zmluvného poistenia vyplýva, že právny zástupca žalobkýň vyzval žalovaného na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v rozsahu 20.000 eur pre každú zo žalobkýň.

19. Z oznámenia o pohybe zásielky vyplýva, že dňa 22.06.2017 o 9:10 bola žalovanému vydaná výzva na náhradu nemajetkovej ujmy.

20. Z hlásenia škodovej udalosti pre poškodeného vyplýva, že dňa 16.08.2015 o 16:45 na ceste I. smer od obce R. K. na B.G. Q., zranená D.C. B. a na mieste podľahla zraneniam. Škoda bola spôsobená N. Y., ktorý viedol motorové vozidlo Škoda Felícia, červenej farby s poznávacou značkou S. XXX Q..

21. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu XCdo/XXX/XXXX vyplýva, že podľa súčasnej právnej úpravy možno nemajetkovú ujmu za zásah do osobnostných práv požadovať len mimo rámec inštitútu náhrady škody, t. j. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a teda povinnosť poisťovne na plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa nevzťahuje na právo na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcej z ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

22. Z vyjadrenia Ministerstva financií vyplýva, že slovenská právna úprava dôsledne rozlišuje medzi právom na ochranu osobnosti a právom na náhradu škody. Ide o dve samostatné práva s rôznym režimom a predmetom ochrany. Dotknutá smernica nemala ani nemohla mať ambíciu riešiť, čo je obsahom náhrady škody, keďže toto spadá do kompetencie jednotlivých členských krajín.Náhradu nemajetkovej ujmy možno uplatňovať mimo inštitútu náhrady škody.

23. Z oznámenia o poukázaní náhrady škody vyplýva, že žalovaný prostredníctvom Allianz - Slovenskej poisťovne, a.s. vyplatil žalobkyniam za usporiadanie pohrebu sumu vo výške 933,37 eur.

24. Z potvrdenia o mzde vyplýva, že mzda žalobkyne v 1. rade za obdobie od januára 2018 do apríla 2018 vo výške 2.861,83 eur.

25. Z predložených fotografií vyplýva, že žalobkyne mali so zosnulou i dlhodobo blízky vzťah, trávili spolu sviatky.

26. Z rozsudku Krajského súdu v Trenčíne XXCo/XXX/XXXX-XXX vyplýva, že súd priznal manželke náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 22.130 eur a dcére náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 22.130 eur.

27. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

28. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu
a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci,
c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,
d) ušlého zisku.

29. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

30. Podľa § 24 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, kancelária poskytuje z poistného garančného fondu poistné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti

31. Podľa § 24 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, poškodený má právo uplatniť nárok na náhradu škody podľa odseku 2 proti kancelárii za rovnakých podmienok, za akých by mohol uplatniť nárok na náhradu škody proti poisťovateľovi podľa tohto zákona.

32. Podľa § 24 ods. 5 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, kancelária poskytuje poškodenému poistné plnenie podľa odseku 2 za rovnakých podmienok, za akých poskytuje poistné plnenie poisťovateľ podľa tohto zákona. Podmienky, za ktorých sa poskytuje poistné plnenie podľa odseku 2 písm. c), sa považujú za splnené, ak sa splnili voči poisťovateľovi, ktorý z dôvodu svojej platobnej neschopnosti nemôže škodu nahradiť.

33. Podľa § 27a zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe.

34. Podľa čl. 3 konsolidovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady XXXX/XXX/ES o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti tejto zodpovednosti, každý členský štát prijme v súlade s článkom 5 všetky vhodné opatrenia, aby zabezpečil, že zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou vozidiel obvykle sa nachádzajúcich na jeho území je pokrytá poistením. Rozsah krytia zodpovednosti a podmienky tohto krytia sa určia na základe opatrení uvedených v prvom pododseku. Každý členský štát prijme všetky vhodné opatrenia, aby zabezpečil, že poistná zmluva pokrýva tiež:
a) podľa právnych predpisov platných v iných členských štátoch akúkoľvek škodu, ktorá je spôsobená na území týchto štátov;

b)akúkoľvek škodu, ktorú utrpeli štátni príslušníci členských štátov počas priamej cesty medzi dvoma územiami, na ktorých platí zmluva, ak neexistuje žiadna kancelária národného poisťovateľa zodpovedného za územie, ktorým sa prechádza; v tomto prípade škoda bude pokrytá v súlade s právnymi predpismi o povinnom poistení platnými v členskom štáte, na území ktorého sa vozidlo obvykle nachádza.
Poistenie uvedené v prvom pododseku povinne pokrýva škodu na majetku, ako aj ujmy na zdraví.

35. Podľa čl. 3 ods. 1 smernice č. 72/166 EHS: „Každý členský štát prijme v súlade s článkom 4 všetky primerané opatrenia, aby zabezpečil, že zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou vozidiel obvykle sa nachádzajúcich na jeho území je pokrytá poistením. Rozsah krytia zodpovednosti a podmienky tohto krytia sa určia na základe týchto opatrení.

36. Podľa Čl. 1 ods. 1 smernice č. 90/232/EHS, poistenie uvedené v čl. 3 ods. 1 smernice č. 72/166/EHS bude pokrývať zodpovednosť za osobné škody pôsobené všetkým cestujúcim okrem vodiča vyplývajúce z používania
vozidla“

37. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

38. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

39. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

40. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

41. Podľa § 16 Občianskeho zákonníka, kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

42. Podľa § 115 Občianskeho zákonníka, domácnosť tvoria fyzické osoby, ktoré spolu trvale žijú a spoločne uhradzujú náklady na svoje potreby.

43. Podľa § 116 Občianskeho zákonníka, blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu.

44. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

45. Podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je tým dotknutá.

46. Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

47. Podľa § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka, rovnako zodpovedá aj iný prevádzkovateľ motorového vozidla, motorového plavidla ako aj prevádzkovateľ lietadla.

48. Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

49. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

50. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

51. Podľa § 257 CMP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

52. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

53. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancii po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník

54. Na základe vykonaného dokazovania a citovaných zákonných ustanovení súd dospel k záveru, že žaloba žalobkýň v 1.a 2.rade proti žalovanej je čiastočne dôvodná.

55. Súd má z vykonaného dokazovania a to z rozhodnutia a spisu Okresného súdu Galanta sp. zn. XT/XX/XXXX za preukázané, že pri dopravnej nehode, ktorá sa stala dňa 16.08.2015 o 16:45 prišlo k úmrtiu pani D. B., a to po náraze motorovým vozidlom značky Škoda Felícia Combi, EČV: S. XXXBP, ktoré viedol pán N. Y., ktorý bol rozsudkom Okresného súdu Galanta zo dňa 06.07.2016, č. k. XT/XX/XXXX-XXX uznaný za vinného, že ako vodič motorového vozidla nevenoval dostatočnú pozornosť riadeniu svojho vozidla a prednou časťou vozidla narazil do zadného kolesa bicykla idúceho pred ním rovnakým smerom, po pravom kraji cesty jazdiacej cyklistky D. B., ktorá bola vymrštená do priekopy vpravo vedľa cesty, kde zostala ležať a následkom nárazu utrpela mnohopočetné zranenia, ktorým na mieste podľahla, pričom vodič pokračoval v jazde bez zastavenia, nezotrval na mieste nehody a pokračoval v jazde, neposkytol prvú pomoc a vykonanou dychovou skúškou bol nameraný 1,04 mg/l alkoholu v dychu, za čo bol odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu na doživotie. Obvinený sa k spáchanému trestnému činu priznal, cítil sa byť vinným a zároveň prijal trest, ktorý navrhol prokurátor. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 06.07.2016. Motorové vozidlo vodiča, ktorým spôsobil smrť D. B. nemalo v čase dopravnej nehody uzatvorené povinné poistenie zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, preto v uvedenom prípade nároky na náhradu škody v zmysle zákona uspokojuje žalovaná z poistného garančného fondu. Predmetné skutočnosti neboli ani medzi stranami sporu sporné.

56. Ďalej má súd za preukázané a medzi stranami nebolo sporné, že zosnulá pani D.C. B. bola v príbuzenskom vzťahu so žalobkyňami t.j. bola sestrou(, dvojčaťom) žalobkyne v 1.rade a tetou žalobkyne v 2. rade a že obe žalobkyne žili v spoločnej domácnosti so zosnulou D. B. a vytvárali spoločnú domácnosť.

57. Medzi stranami bola sporná pasívna vecná legitimácia žalovanej v spore a výška požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy zo strany žalobkýň. V prvom rade sa súd musel vysporiadať s námietkou žalovanej na nedostatok pasívnej vecnej legitimácie. V danom prípade je možné konštatovať, že Najvyšší súd nepristúpil k zjednoteniu rozhodnutí, ktoré by jednoznačne vyriešili nároky na uplatnenie a vyplatenie nemajetkovej ujmy v peniazoch z povinného zmluvného poistenia voči poisťovniam. Do roku 2016 ako uvádza aj žalovaná, podľa niektorých rozhodnutí Najvyššieho súdu, nebolo možné uplatniť inštitút nemajetkovej ujmy v peniazoch súvisiacich s úmrtím pri dopravnej nehode. V súčasnosti však prišlo v rozhodovacej činnosti súdov k masívneho odklonu od týchto rozhodnutí, najmä v rozhodovacej praxi súdov prvej inštancie a krajských súdov, (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 31.03.2016 sp. zn. XXCo/XX/XXXX, rozsudok Krajského súdu v Nitre 30.11.2017 sp. zn. XCo/X/XXXX, rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 29.06.2016, sp. zn. XXCo/XXX/XXXX a pod.). Rozhodnutím Ústavného súdu III. Ú. XXX/XXXX zo dňa 11.10.2016, prišlo k odstráneniu rozporuplných interpretačných a aplikačných výstupov všeobecných súdov k danej problematike. Aj napriek tomu, že uvedené rozhodnutie sa týkalo inej veci, tak Ústavný súd v danom rozhodnutí, ako najvyššia súdna autorita vyslovil názor, že je potrebné pri výklade práva používať eurokomformný výklad. Pri transpozícii smerníc do vnútroštátneho poriadku vnútroštátne orgány musia pri transpozícii smerníc zabezpečiť aj cieľ sledovaný smernicou, nemožno sa stotožniť s argumentáciou poisťovateľov, že zákonodarca nemal úmysel zahrnúť nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pod § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka do ustanovení zákona o povinnom zmluvnom poistení. V danom prípade je totiž potrebné skúmať nielen vôľu zákonodarcu, ale aj vôľu únioového tvorcu. Ústavný súd vo svojom rozhodnutí kreoval zásadný právny záver, podľa ktorého tradičné chápanie pojmu škoda na zdraví musí ustúpiť európskemu chápaniu, tzn. eurokonformný výklad pojmu škoda na zdraví podľa § 2 ods. 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení je nevyhnutný. Eventuálny výklad tohto pojmu na účely zákona o povinnom zmluvnom poistení, ktorý by nezohľadňoval nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej smrťou blízkej osoby, nie je eurokonformný a absolútne by popieral účel transponovaných smerníc, keďže nepriznáva pozostalým po obetiach dopravných nehôd potrebný rozsah práv, ktorý predpokladá únioové právo. Uvedený výklad únijného práva bol obsiahnutý v rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie sp. zn. K.-XX/XX B. W. U., Q. W., v ktorom Súdny dvor konštatoval, že ak vnútroštátne právo umožňuje umožňuje rodinným príslušníkom obete dopravnej nehody požadovať náhradu utrpenej nemajetkovej

ujmy, náhrada tejto ujmy musí byť krytá povinným poistením motorového vozidla. V takom prípade sa minimálne poistné krytie upravené právom Únie pre prípad ujmy na zdraví uplatní aj na nemajetkovú ujmu. Súdny dvor ďalej spresňuje, že ujma na zdraví, ktorá musí byť podľa druhej smernice krytá, predstavuje akúkoľvek ujmu, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnej integrity, čo zahŕňa tak fyzickú, ako aj psychickú traumu. Preto medzi škody, ktoré sa musia nahradiť v súlade s právom Únie, patrí aj nemajetková ujma, ktorej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v danom spore. Preto v prípade pasívnej vecnej legitimácie je súd prvej inštancie názoru, že pasívna vecná legitimácia žalovanej je daná. Súd nemôže nebrať do úvahy rozhodnutie Ústavného súdu, ako najvyššej súdnej autority v Slovenskej republike a jeho názor na eurokomformný výklad. Pri rozhodovaní súd musí brať do úvahy nielen konštantnú judikatúru Najvyššieho súdu ale aj judikatúru Ústavného súdu. Taktiež musí brať do úvahy aj rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie. Rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci W. U., W. J. Ú.P. P. I.. Ú. XXX/XXXX umožnili, aby sa všeobecné súdy aplikovali eurokomformný výklad, čo aj všeobecné súdy v rozhodovaní využívajú. Súd má za preukázané, že došlo k vzniku škody podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, kde pod škodou na zdraví, treba v zmysle eurokomformného výkladu považovať aj náhradu nemajetkovej ujmy pri úmrtí, preto je v zmysle § 15 ods. v spojení s § 24 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla daná povinnosť žalovanej uhradiť prípadne vzniknutú nemajetkovú ujmu. K vzniku škody ako nemajetkovej ujmy prišlo v príčinnej súvislosti medzi porušením povinností
a zásahom do osobnostných práv žalobkýň.

58. V prejednávanom spore má súd za preukázané a žalovaná ničím ani nespochybnila skutočnosť, že úmrtím sestry a tety žalobkýň v dôsledku dopravnej nehody, ktorá bola spôsobená motorovým vozidlom, ktoré nemalo v čase tejto nehody uzatvorené povinné zmluvné poistenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobkýň v zmysle ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, konkrétne k zásahu do ich práva na súkromie a rodinný život. Žalobkyne boli osoby blízke zosnulej D. B., nakoľko spolu žili v spoločnom dome, a to nielen vedľa seba ako spolubývajúce, ale aj vytvárali spoločnú domácnosť, uhrádzali spoločné náklady na živobytie a trávili spolu svoj voľný čas, čiže na základe citových, rodinných a spoločenských väzieb medzi sebou vytvárali harmonické spoločenstvo - rodinu, ktorá znášala spoločné finančné výdavky, zdielala spoločne a vzájomne radosti a starosti, trávila spolu voľný čas a pod. Na základe týchto väzieb, úmrtie zosnulej nepochybne zasiahlo do rodinného a súkromného života žalobkýň. Zásah bol spôsobený narušením spoločenských väzieb, taktiež citových väzieb v rámci domácnosti, žalobkyne prišli o jeden príjem v domácnosti, ktorý sa ťažko nahrádza a mohol ich uvrhnúť aj do finančnej tiesne Žalobkyňa v 1. rade je súrodenec zosnulej, jej dvojča, preto spĺňa požiadavky ustanovenia § 116 Občianskeho zákonníka o blízkej osobe. Pokiaľ ide o žalobkyňu v 2. rade, tá je neterou zosnulej, ale vzhľadom na to že žili v spoločnej domácnosti, zosnulá sa podieľala na jej výchove a výžive, čím žalobkyňa nepociťovala neprítomnosť otca, možno uznať, že ujmu ktorú utrpela zosnulá pociťuje žalobkyňa v 2. rade ako vlastnú. Z týchto dôvodov, žalobkyne spĺňajú požiadavky na uplatnenie nemajetkovej ujmy v peniazoch, nakoľko ide o osoby blízke v zmysle ustanovenia § 116 občianskeho zákonníka. Súd má za preukázané, že úmrtím zosnulej prišlo k zásahu do osobnostných práv žalobkýň a to súkromného a rodinného života žalobkýň, čím vznikol žalobkyniam nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Zásah do osobnostných práv spôsobený smrťou blízkej osoby je v zmysle judikatúry súdov vždy zásahom, kde v zásade nepostačuje morálna satisfakcia, ale sa pristupuje aj k priznaniu primeraného finančného zadosťučinenia tzv,. nemajetkovej ujmy.

59. Pokiaľ ide o výšku nemajetkovej ujmy, ktorú si uplatnili žalobkyne považuje súd sumu 20.000 eur pre každú z nich za neprimeranú a v tomto ohľade je potrebné prisvedčiť argumentácii žalovanej. Súd konštatuje, že ako je všeobecne známe nie je možné vyčísliť cenu ľudského života. Náhrada nemajetkovej ujmy má len pomôcť zmierniť utrpenie, ktoré vzniklo pozostalým v súvislosti so zásahom do ich osobnostných práv spôsobených smrťou blízkej osoby. Žalobkyne argumentovali výšku náhrady nemajetkovej ujmy tým, že v rozsudku Krajského súdu v Trenčíne XXCoXXX/XXXX-XXX, v ktorom bolo priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 22.130 eur pre manželku a 22.130 eur pre dcéru. Súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že stupeň príbuzenstva pri manželke, dieťati a rodičovi je bližší ako pri sestre a neteri, a taktiež viac zasiahne do súkromného a rodinného života strata manžela a otca. Žalobkyni v 1.rade hoci je dvojčaťom zosnulej, a tým pádom aj citové väzby medzi nimi sú, ako preukazujú voľne publikované sociologické výskumy ,väčšie ako pri bežných súrodencoch, nie je

možné poskytnúť rovnakú náhradu ako napr. pri strate manžela a otca, keďže citové a spoločenské väzby sú pri takomto rodinnom príbuzenstve bližšie a silnejšie. Pokiaľ ide o žalobkyňu v 2.rade, aj napriek tomu, že žalobkyňa považovala zosnulú za svoju druhú matku, nemožno jej priznať náhradu tak ako pri strate rodiča, nakoľko matka je len jedna. Hoci súdu nie je známy prípad z právnej praxe o priznaní nemajetkovej ujmy neteri považuje v prejednávanej veci za potrebné priznať žalobkyni v 2.náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko žalobkyňa v druhom rade je osobou blízkou zosnulej a existovali medzi nimi rozsiahle citové väzby v rámci spoločného súkromného a rodinného života, ktoré neboli ničím žalovanou ničím relevantne spochybnené. Zároveň súd pri určení výšky náhrady primeranej nemajetkovej ujmy nemôže stanoviť takú výšku, aby mala na žalovanú likvidačný charakter, alebo nahrádzala sankciu, ktorá má byť uložená v trestnom konaní. Vodičovi motorového vozidla pánovi N.Š. Y. bol uložený primeraný trest za spáchaný skutok, ktorý ako vyplýva z trestného spisu oľutoval, a to trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov a doživotný zákaz viesť motorové vozidlo. Tieto tresty sú dostatočné a nebolo by spravodlivé, aby bola žalovanej v dôsledku jej povinnosti nahradiť aj nemajetkovú ujmu v prípade nepoisteného motorového vozidla uložená neprimerane vysoká sumu náhrady nemajetkovej ujmy. Navyše žalobkyňami požadovaná suma nemajetkovej ujmy značne prevyšuje aj sumy priznávané v rozhodnutiach súdov. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností súd priznal žalobkyni v 1. rade ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 8.000 eur, a to vzhľadom na stupeň príbuzenstva a zdieľanie spoločnej domácnosti, voľnočasových aktivít a finačných výdavkov na domácnosť. Žalobkyni v 2. rade priznal ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.000 eur, a to vzhľadom na to, že zosnulou boli osoby blízke, v blízkom kontakte a zdieľali spoločnú domácnosť a voľnočasové aktivity a zosnulá aj finančne prispievala na výživu žalobkyne v 2.rade vrámci spoločnej domácnosti. Vo zvyšnej časti nárok žalobkýň v 1. a 2.rade na náhradu nemajetkovej ujmy súd zamietol ako nedôvodný.

60. Súd ako nedôvodný zamietol nárok žalobkýň v 1. a 2.rade na priznanie úrokov z omeškania. Žalovaná sa nemohla dostať do omeškania s plnením peňažného dlhu, nakoľko priznanie a výška nemajetkovej ujmy je známa až rozhodnutím súdu. Na tom nemení nič ani skutočnosť, že žalobkyne zaslali žalovanému výzvu na plnenie nimi požadovanej sumy.

61. O náhrade trov konania súd rozhodol tak, že žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania, a to z dôvodu, že žalovaná by síce mala nárok na náhradu trov konania na základe pomeru úspechu vo veci keďže bola úspešnejšia v konaní a aj si tento nárok uplatnila, avšak žalovanej žiadne trovy nevznikli a bolo by proti zdravému rozumu, aby sa priznali trovy vo výške 0. Súd dáva do pozornosti uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky X K. X/XXXX, v ktorom tento uviedol nasledovné: „Dovolací súd považuje za potrebné dodať, že princípu rozumnosti v práve (princíp „zdravého rozumu“) chrániaceho hodnotu racionality, vyvoditeľného z idey právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 Ústavy slovenskej republiky, a tiež princípu efektivity vyplývajúceho z čl. 17 C.s.p., nezodpovedá taká interpretácia a aplikácia ustanovenia § 262 ods. 1 a 2 C.s.p., výsledkom ktorej je rozhodnutie súdu obsahujúce výrok, že strana sporu má nárok na náhradu trov konania, hoci je v čase rozhodovania súdu zrejmé, že jej žiadne trovy nevznikli a už ani vzniknúť nemôžu, a tiež následné rozhodnutie súdu obsahujúce výrok, že strana sporu je povinná zaplatiť druhej strane náhradu trov konania vo výške 0,00 Eur. Takéto výroky sú za danej situácie rozporné a nerešpektujúce zásadu podľa ktorej z nemožného právo (nárok, záväzok) nevznikne, resp. že k nemožnému sa neprihliada (impossibilium nulla obligatio est - nemožné nezakladá záväzok - D 50, 17 185 - Celsus). Odporujú zároveň všeobecnému poznaniu, že „ z ničoho nič nevznikne“ (Lukretius). Navyše rozhodnutie súdu ukladajúce povinnosť plniť, ktoré je v skutočnosti rozhodnutím i uložení povinnosti neplniť (resp. rozhodnutie ukladajúce povinnosť plnenia a zároveň neplnenia), oslabuje autoritu súdov a dôveryhodnosť výkonu súdnictva.“

62. Navyše pre úplnosť súd uvádza, že má za to, že aj v prípade keby žalovaná mala na náhradu trov konania z titulu úspechu v spore automaticky nárok bez ohľadu na skutočnosť, či jej v čase rozhodovania o nároku na náhradu trov konania reálne aj nejaké trovy vznikli, alebo nie, tak v prejednávanom spore by prichádzala do úvahy aj aplikácia ustanovenia § 257 CSP s poukazom na existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa na strane žalobkýň. Za takéto dôvody hodné osobitného zreteľa súd považuje jednak povahu prejednávanej veci akou je náhrada nemajetkovej ujmy uplatnenej žalobkyňami v dôsledku zásahu do ich osobnostných práv spôsobených úmrtím blízkej osoby a jednak aj sociálnym statusom žalobkýň, keď žalobkyňa v 1.rade ako osamelá matka sa sama stará o dcéru, ktorá je študentka a žalobkyňa v.2.rade je študentka.

63. Na základe uvedených skutočností a citovaných právnych predpisov rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný v stanovenej lehote dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na exekúciu.